

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районы
Олы Елга авыл җирлеге Советы

КАРАР № XIV-1

Олы Елга авылы

7 декабрь, 2021 ел

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Елга авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәне раслау хакында

“Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 маддәсендәге 1 өлешенә 19 пункты, “Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында” 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы “Олы Елга авыл җирлеге” муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Елга авыл җирлеге Советы **КАРАР БИРӘ**:

1. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Елга авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында кушымта итеп бирелә торган Нигезләмәне расларга.

2. Карар, әлеге карарның 1 пунктында күрсәтелгән Нигезләмәнең 4 бүлегендәге нигезләмәләрдән тыш, рәсми игълан ителгән (халыкка җиткерелгән) көненнән үз көченә керә, әмма 2022 елның 1 гыйнварыннан да иртәрәк түгел.

3. Әлеге карарның 1 пунктында күрсәтелгән Нигезләмәнең 4 бүлеге нигезләмәләре 2022 елның 1 мартыннан үз көченә керә.

4. Карарны Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Елга авыл җирлегенә Олы Елга авылы, Октябрь урамы, 25 йорт; Казаклар авылы, Үзәк урамы, 9 йорт; Саескан Тауы авылы, Үзәк урамы, 16А йорт; Кама поселогы, Курортная-2 урамы, 23 йорт адреслары буенча урнашкан махсус мәгълүмат стендларында һәм Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының <http://ribnaya-sloboda.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча “Интернет” мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында һәм <http://pravo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге “Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталы”нда урнаштырырга.

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районы
Олы Елга авыл җирлеге Башлыгы

Ф.Ә.Садриев

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районы
Олы Елга авыл җирлеге Советының
2021 елның
7 декабрдәгә XIV-1 номерлы
карары белән расланды

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы
Олы Елга авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контроль турында
Нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Елга авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен тәгаенли (алга таба – төзекләндерү өлкәсендә контроль).

1.2. Юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар һәм гражданныр (алга таба - контрольдә тотыла торган затлар) тарафыннан Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Олы Елга авыл җирлеген төзекләндерү Кагыйдәләрен (алга таба – Төзекләндерү кагыйдәләре), социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәмин итү таләпләрен (алга таба шулай ук - мәҗбүри таләпләр) үтәү төзекләндерү өлкәсендә контроль предмети булып тора.

1.3. Төзекләндерү өлкәсен тикшереп торуны (контрольне) Олы Елга авыл җирлеге Башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет, җирлек) тормышка ашыра.

1.4. Башкарма комитетның төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай затлары – җирлек Башлыгы, шулай ук Башкарма комитет сәркатибе (алга таба-контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай затлар). Башкарма комитетның күрсәтелгән вазыйфай затларының вазыйфай бурычларына аларның вазыйфай инструкциясе нигезендә төзекләндерү өлкәсендәгә вәкаләтләренә гамәлгә ашыру керә.

Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфай затлар төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда “Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында” 2020 елның 31 июлендәгә 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга ия булалар һәм җавап тоталар.

1.5. Төзекләндерү, оештыру һәм профилактик чаралар, контроль чаралар үткәргүгә бәйле мөнәсәбәтләргә карата “Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында” 2020 елның 31 июлендәгә 248-ФЗ номерлы Федераль закон, “Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы

Федераль закон нигезлэмэләре кулланыла.

1.6. Башкарма комитет түбәндәгеләрне үз эченә алган төзекләндерү кагыйдәләрен үтәүне контрольдә тотат:

- 1) якындагы территорияләрне карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;
- 2) элементларны һәм төзекләндерү объектларын тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән түбәндәге таләпләр:

– халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, социаль хезмәт күрсәтү объектларына ирекле үтәп керүенә комачауламый торган киртәләрне урнаштыру буенча;

– торак булмаган биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның фасадларын, башка стеналарның, биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның башка диварларын, шулай ук төзекләндерүнең һәм жәмәгать урыннарының башка элементларын карап тоту буенча;

– инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус тамгалар, өсьязмалар эчтәлегенә буенча;

– жир эшләрен гамәлгә ашыру буенча Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында һәм Төзекләндерү кагыйдәләрендә, муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртибенә туры китереп бирелә торган жир эшләрен гамәлгә ашыруга рөхсәтнамә нигезендә жир эшләрен гамәлгә ашыру;

– биналарга һәм аларга керү урыннарына ирекле үтәп керүне, шулай ук ишегалларына ирекле керү юлларын тәмин итү, жәяүлеләр иминлеген һәм жәяүлеләрнең, шул исәптән инвалидларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә, жир эшләрен башкару чорында, иминлеген тәмин итү буенча;

– транспорт чараларын газонда яисә башка яшелләндерелгән яисә рекреация территориясендә урнаштыруны булдырмау турында, анда төзекләндерү кагыйдәләре нигезендә транспорт чараларын урнаштыру чикләнгән, шулай ук гомуми файдаланудагы территорияләрне файдалану, аларны эксплуатацияләү, хезмәт күрсәтү яки ремонтлау вакытында, йөк ташу яки төзелеш мәйданчыкларынан чыкканда транспорт чаралары белән пычрануга юл куелмау (тент яки каплау булмау аркасында);

3) кышкы чорда жирлек территориясен жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның түбәләрен, бозларын һәм боз сөңгеләрен чистарту буенча чаралар үткәрүне контрольдә тотуны да кертеп;

4) жәйге чорда жирлек территориясен жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларны локальләштерү, бетерү буенча мәжбүри таләпләргә дә кертеп;

5) махсус янгынга каршы режим гамәлдә булган чорда янгыны куркынычсызлыгының өстәмә мәжбүри таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, үзгәртеп кору, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) яшел утыртмаларны утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән агач һәм куакларны бетерү (кыру), кисү билеты һәм (яки) агач һәм куакларны күчереп утыртуга рөхсәтнамә нигезендә агач һәм куакларны

күчереп утырту буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (кисүгә билет, күчереп утыртуга рөхсәт) төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән очрақларда бирелергә тиеш булса;

8) каты коммуналь калдыкларны өю буенча мәжбүри таләпләр;

9) хайваннарны йөртү буенча мәжбүри таләпләр һәм гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм төзекләндерү кагыйдәләрендә каралган башка территорияләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын көтүнең ярамавы турындагы таләпләр.

Башкарма комитет үз компетенцияләре чикләрендә тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләренң үтәләшен тикшереп тора.

1.7. Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү элементлары дигәннән декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементлары, жиһазларның һәм бизәлешнең төрле төрләре аңлашыла, шул исәптән биналарның, төзелмәләренң, корылмаларның фасадлары, кече архитектура формалары, стационар булмаган корылмалар һәм төзелмәләр, территорияне төзекләндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган мәгълүмати щитлар һәм күрсәткечләр.

Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү объектлары дигәннән төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр аңлашыла, аларда төзекләндерү эшчәнлегә алып барыла, шул исәптән:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданның коммерциягә карамаган бакчачылык, яшелчәчелек берләшмәләрен урнаштыру территорияләре;

2) урам-юл челтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, мәйданнар, юллар, проспектлар, тыкрыклар, разъездлар, төшү урыннары, трактлар, тупиклар, урамнар, шоссе);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт мәйданчыклары;

5) хайваннарны йөртү өчен мәйданчыклар;

6) парковкалар (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-саклану зоналары;

Әлеге Нигезләмәдә киртәләүче жайланмалар дигәннән капкалар, кечкенә капкалар, шлагбаумнар аңлашыла, шул исәптән автоматик һәм декоратив киртәләр (коймалар).

1.8. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда хәвеф-хәтәрләренә бәяләү һәм идарә итү системасы кулланылмый.

2. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зарар салу) хәвефлеләген профилактикалау

2.1. Башкарма комитет төзекләндерү өлкәсендә, шул исәптән профилактик чаралар үткөрү юлы белән, контрольне гамәлгә ашыра.

2.2. Профилактик чаралар тикшереп торучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намуслы үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга китерергә һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерергә сәләтле шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү, контрольдә торучы затларга мәжбүри таләпләрне, аларны үтәү ысулларын житкерү максатларында Башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.3. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда зарар китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткәрү контроль чараларын үткәрүгә карата өстенлекле юнәлеш булып тора.

2.4. Профилактик чаралар Россия Федерациясә Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү хәвефлеләгән профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар да үткәрелергә мөмкин.

Профилактик чаралар уздырганда контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы яки мондый зыян китерүе ачыкланган очракта, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай зат кичекмәстән контроль чаралар үткәрү турында карар кабул итү өчен жирлек башлыгына бу хакта мәгълүмат юллай.

2.5. Башкарма комитет тарафыннан төзекләндерү өлкәсендә түбәндәге профилактик чаралар үткәрелергә мөмкин:

- 1) мәгълүмат житкерү (хәбәр итү);
- 2) консультация бирү.

2.6. Мәгълүмат бирү Балык Бистәсе муниципаль районының рәсми сайтында (жирлек бүлгә) “Интернет” мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (алга таба - районның рәсми сайты) контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә тиешле белешмәләрне урнаштыру юлы белән мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла (махсус бүлектә керү районның рәсми сайтының баш (төп) битеннән башкарылырга тиеш), шулай ук гаммәви мәгълүмат чараларында, контрольдә тотыла торган затларның шәхси кабинетлары аша дәүләт мәгълүмат системаларында (алар булган очракта) һәм башка рәвешләрдә.

Башкарма комитет районның рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә “Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчеләгә) һәм муниципаль контроль турында” 2020 елның 31 июлендәгә 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 маддәсендәгә 3 өлешендә каралган белешмәләрне урнаштырырга һәм аларга ярдәм итәргә бурычлы.

Башкарма комитет шулай ук контроль объектларына куела торган мәжбүри таләпләр турында гражданнар жыелышларында һәм конференцияләрендә халыкка хәбәр итәргә хокуклы.

2.7. Контрольдә торучы затларга консультация бирү телефон аша, видео-конференц-элементә аша, шәхси кабул итү яки профилактик чаралар, контроль чаралар үткәрү барышында контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнарны шәхсэн кабул итү жирлек башлыгы һәм (яки) контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан үткәрелә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат районның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

Консультация бирү телдән яки язма формада түбәндәге мәсьәләләр буенча башкарыла:

- 1) төзекләндерү өлкәсендә контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү тәртибе;
- 4) мәжбүри таләпләрне үз эченә алган норматив хокукый актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу, аларның үтәлешен бәяләү Башкарма комитет тарафыннан контроль чаралар кысаларында башкарыла.

Контрольдә торучы затларга телдән консультация бирү шулай ук гражданнар жыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.8. Язма рәвештә консультация контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан түбәндәге очрақларда гамәлгә ашырыла:

- 1) контрольдә торучы зат тарафыннан консультация бирү мәсьәләләре буенча язма рәвештә җавап бирү турында язма гарызнамә тәкъдим ителү;
- 2) консультация бирү вакытында куелган сорауларга телдән җавап бирү мөмкин түгел;
- 3) куелган сорауларга җавап бирү мәгълүматны өстәмә соратып алуны таләп итә.

Консультация бирүне гамәлгә ашырганда контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфай зат Россия Федерациясе законнары нигезендә керү мөмкинлеге чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген үтәргә тиеш.

Консультация бирү барышында конкрет контроль чарасына, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай затларның карарларына һәм (яки) гамәлләрен, контроль чарадагы башка катнашучыларның гамәлләрен бәяләгән мәгълүмат, шулай ук контроль чара кысаларында үткәрелгән экспертиза, сынаулар нәтижәләрен үз эченә алган мәгълүмат бирелә алмый.

Консультация барышында консультация бирергә вәкаләтле вазыйфай затка билгеле булган мәгълүмат, мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә торучы затны бәяләү максатыннан, Башкарма комитет тарафыннан файдаланыла алмый.

Контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан консультацияләренә исәпкә алу журналы алып барыла.

Башкарма комитетка контрольдә торучы затларның һәм аларның вәкилләренең бер типтагы биш һәм аннан күбрәк мөрәжәгатьләре кергән очракта, консультация бирү Башкарма комитетның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштыру, авыл жирлеге башлыгы яки вазыйфай зат кул куйган язма аңлатма бирү юлы белән башкарыла.

3. Контроль чараларын һәм контроль гамәлләрен башкару

3.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда, Башкарма комитет тарафыннан күрсәтелгән чаралар кысаларында контроль чараларының һәм контроль гамәлләренең түбәндәге төрләре үткәрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты (мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә торучы затның (аның филиалларының, вәкилләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) урнашу (эшчәнлек алып бару) урынында булырга тиешле документларны карау, сораштыру, документлар соратып алу, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерү юлы белән);

2) рейд каравы (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документлар соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза);

3) документар тикшерү (язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, экспертиза);

4) күчмә тикшерү (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документлар соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза);

5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турында мәгълүматлар, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган мәгълүматлар жыю һәм анализлау юлы белән, алар мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында контрольдә торучы затлар тарафыннан бирелә, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган, “Интернет” челтәреннән, башка һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматлардан, шулай ук фото - һәм кино төшерү, видеоязма функцияләренә ия булган хокук бозуларны теркәүнең автомат режимында эшләүче техник чараларыннан файдаланып алынган мәгълүматлар);

б) күчмә тикшерү (карау, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынау, экспертиза ярдәмендә).

3.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү һәм күчмә тикшерү Башкарма комитет тарафыннан контрольдә торучы затлар белән багланышсыз үткәрелә.

3.3. Әлеге Нигезләмәнең 3.1 пункттындагы 1-4 пунктчаларында күрсәтелгән контроль чаралары планнан тыш чаралар формасында үткәрелә.

Планнан тыш контроль чаралары бары тик прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин.

3.4. Контрольдә торучы затлар белән үзара хезмәттәшлек итү белән үткәрелә торган контроль чаралары үткәрү өчен нигез булып тора:

1) гражданның һәм оешмаларның мөрәжәгатьләре (гаризалары), дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан мәгълүмат килгәндә, башкарма комитетта закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү турында яисә зыян китерү куркынычы турында белешмәләр булу, шулай ук контроль чаралар үткәрү нәтижәсендә, үзара бәйләнешсез контроль чараларны да кертеп, мондый белешмәләрне алу, шул исәптән контрольдә тотылуы бүтән затларга карата үткәрелә торган контроль чараларны да кертеп;

2) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен конкрет контрольдә торучы затларга карата контроль чаралары үткөрү турында йөкләмәсе;

3) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренен үтәлешенә күзәтчелек кысаларында контроль чара үткөрү турында прокурор таләбе;

4) мәжбүри таләпләрне ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмәне үтәү срогы тәмамлану – контрольдә торучы зат тарафыннан үзенә бирелгән күрсәтмәдә каралган документлар һәм белешмәләр тапшырылмаган очрактарда яисә тапшырылган документлар һәм мәгълүматлар нигезендә мәжбүри таләпләрне бозуның ачыкланган очрактарын бетерү турындагы күрсәтмәнен үтәлеше турында нәтижә ясарга мөмкин булмаса.

3.5. Тикшерелә торган зат белән үзара хезмәттәшлектә уздырыла торган контроль чаралар Башкарма комитетның контроль чараны уздыру турындагы күрсәтмәсе нигезендә уздырыла.

3.6. Башкарма комитетның контроль чараны уздыру турында күрсәтмәсе закон тарафыннан саклана торган кыйммәتلәргә зыян китерү турындагы белешмәләр нигезендә кабул ителгән очракта мондый боерык төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затның контроль чарасын уздыру турында дәлилләнгән тәкъдиме нигезендә кабул ителә.

3.7. Контрольдә торучы затлар белән үзара бәйләнешсез үткәрелә торган контроль чаралары Башкарма комитетның эш планындагы биремнәр, жирлек башлыгы биреме нигезендә контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә, шул исәптән “Россия Федерациясендә дөүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында” 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очрактарда да.

3.8. Гражданнырга, юридик затларга һәм индивидуаль эшкуарларга карата контроль чаралары “Россия Федерациясендә дөүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында” 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә тикшереп торырга (контрольдә тотарга) вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

3.9. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда Башкарма комитет түләүсез нигездә һәм (яисә) башка органнардан яки шушы документлар һәм (яисә) белешмәләр булган күрсәтелгән органнар карамагындагы оешмалардан, шул исәптән электрон рәвештә, мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында документларны һәм (яисә) белешмәләрне ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яисә) белешмәләр исемлегенә, аларны тапшыру тәртибе һәм сроктары Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 19.04.2016 ел 724-р номерлы боерыгы белән расланган. Дөүләт контроле (күзәтчелек) органнарының, башка дөүләт органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан яисә дөүләт органнарына яисә жирле үзидарә органнарына буйсына торган оешмалардан тикшерүләр оештырганда һәм уздырганда ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында соратып алына торган һәм алына торган документлар һәм (яисә) белешмәләр исемлегенә нигезендә. Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Дөүләт контролен (күзәтчелеген),

муниципаль контрольне гамэлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» 2021 елның 6 мартындагы 338 номерлы карары белән расланган дәүләт контроле (күзәтчелеге) төрләрән, муниципаль контроль төрләрән оештырганда һәм гамэлгә ашырганда кулланыла торган Кагыйдәләр.

3.10. Контрольдә торучы затлар булган индивидуаль эшкуар, граждан, тикшерү якынлашканда, Башкарма комитетка контроль чарасы үткәргәндә була алмавы турында мәгълүмат бирергә хокуклы. Шуңа бәйле рәвештә контроль чараны уздыру Башкарма комитет тарафыннан шәхси эшкуар, граждан өчен элге мөрәжәгатькә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле срокка күчерелә (эмма 20 көннән дә артык түгел), бер үк вакытта түбәндәге шартларны үтәү керә:

1) контрольдә тотылучы затның яисә аның вәкиленең булмавы, контрольлек чарасын үткәргәндә, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамэлгә ашырырга, мәжбүри таләпләрне үтәүне контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай зат бәяләвенә комачауламый, контрольдәге затка тиешле рәвештә контроль чарасын үткәру турында хәбәр ителгән булса;

2) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүнең яисә фактта зыян китерүнең турыдан-туры янавы билгеләре булмау;

3) контрольдә тотылучы затның (контрольдә торучы затның авыруы, аның командировкасы һ.б.) булмау өчен житди сәбәпләр бар.

3.11. Күчмә тикшерүне үткәру вакыты 10 эш көннәннән дә артмаска тиеш.

Күчмә тикшерү барышында кече эшкуарлыкның бер субъектына карата багланышларның гомуми срогы кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятие өчен 15 сәгатьтән арта алмый.

Россия Федерациясенен берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген башкаручы оешмага карата күчмә тикшерү үткәру вакыты оешманың һәр филиалы, вәкиллеге, оешманың аерымланган структур бүлекчәсе яисә житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

3.12. Күзәтүне башкарырга вәкаләтле вазыйфай затлар һәм контроль гамәлләрне башкаруга жәлеп ителә торган затлар тарафыннан контроль чаралар үткәрунең барлык очраklarында мәжбүри таләпләрне үтәүне (бозуны) дәлиллүүләр өчен контроль чараны уздыруга вәкаләтле вазыйфай затлар үткәрә торган аудио- һәм видеоязма, геодезик һәм картометрик үлчәүләр, фотосъемка кулланылырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру, геодезик һәм картометрик үлчәүләр һәм элге максатлар өчен файдаланылган техник чаралар турында мәгълүмат контроль чара нәтижеләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтижеләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

3.13. Контроль чара нәтижеләренә контрольдә торучы зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган нигезләмәне торгызу, вәкаләтле органга яисә вазыйфай затларга жаваплылыкка тарту турындагы мәсьәләне карау өчен мәгълүмат жибәрү һәм (яисә) Башкарма комитеты тарафыннан “Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында” 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90

маддәсендәге 2 өлешендә каралган чараларны куллану керә.

3.14. Контрольдә торучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамлангач, контроль чарасының акты төзелә. Мондый чара үткәрү нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләп бозылуы, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге тарафыннан билгеләнүе күрсәтелә. Ачыкланган бозуларны бетергән очракта, тикшерү чарасы тәмамланганнан соң актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш. Контроль чара уздырганда тутырылган тикшерү кәгазьләре актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны үткәрү көнендә контроль чара үткәрү урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чарасы акты, аны рәсмиләштергәннән соң, контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестры аша, прокуратура органнарына жиберелә.

3.15. Контроль чаралар турында мәгълүмат контроль (күзәтчелек) чараларның Бердәм реестрында урнаштырыла.

3.16. Контрольдә тотылучы затларга контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан башкарылган эшләр һәм кабул ителә торган карарлар турында мәгълүмат бирү күрсәтелгән гамәлләр һәм контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында карарлар турында мәгълүматларны урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла, шулай ук аларны контрольдә тотучы затларга житкерү дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне электрон формада үтәү өчен файдаланыла торган мәгълүмати системаларның мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәмин итә торган инфраструктура аша, шул исәптән “Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең Бердәм порталы (функцияләр)” федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба – дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең Бердәм порталы) һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша да.

Эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырмаучы контрольдә торучы затка контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфай затлар кылган гамәлләр, кабул ителә торган карарлар турында хәбәр кәгазь йөрткөчтә документлар юллау юлы белән, Башкарма комитет адресына кәгазьдә документлар алу кирәклегенә турында хәбәр жиберелгән очракта яисә Башкарма комитетта контрольдә тотыла торган затның электрон почтасы адресы турында белешмәләр булмаган очракта һәм аңа документларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең Бердәм порталы аша электрон рәвештә жиберү мөмкинлегенә булган очракта, документларын электрон рәвештә жиберү юлы белән ирештерелә (затның бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасы булмаса яисә ул бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәү процедурасын узун төгәлләмәгән очракта). Күрсәтелгән граждан документларны кәгазь йөрткөчтә жиберергә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр контрольдә тотыла торган затка күзәтүне, гамәлләрне һәм кабул ителә торган карарларны гамәлгә ашыруга вәкаләтле

вазыйфай затлар турында мәгълүмат житкерү, документлар һәм контрольдә тотыла торган затка белешмәләр жиберү Башкарма комитет тарафыннан, шул исәптән, электрон рәвештә контрольдә тотыла торган затка мәгълүмат бирү мөмкин булмаган очракта яисә контрольдә тотыла торган зат таләбе буенча, почта элементәсеннән файдаланып, кәгазь йөрткечтә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин. Контроль чара үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозу очраklары ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрына кертелә. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфай зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча киңәшләр бирергә, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәргә хокуклы.

3.18. Контроль чара үткәргәндә контрольлек итүче зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә Башкарма комитет (контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай зат) мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, бурычлы:

1) контрольдә тотыла торган затка контроль чара актын рәсмиләштергәннән соң ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында, аларны бетерүнең тиешле срокларын күрсәтеп һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүне булдырмау чараларын башкару турында күрсәтмә бирергә;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүне булдырмау яисә зарар салуны туктату, гражданнырга, оешмаларга закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы булу һәм аны булдырмау ысуллары турында теләсә нинди үтемле ысул белән мәгълүмат житкерү буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән күрергә, тикшерү чарасын уздырганда төзекләндерү өлкәсендә контроль объектына ия булган һәм (яки) аннан файдаланучы гражданны, оешма эшчәнлегә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүгә турыдан-туры куркыныч тудыруы яки мондый зыян китерү ачыклану очрагында;

3) контроль чарасы барышында жинаять яисә административ хокук бозу билгеләре ачыкланганда тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дөүләт органына жиберергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка жәлеп итү чараларын күрергә;

4) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерергә мөмкин булганнарны булдырмый калуны тикшереп тору чараларын күрергә, күрсәтмәне үтәмәгәндә билгеләнгән срокларда, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, күрсәтмәләрне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәжәгать итеп, аның үтәлешен тәмин итү чараларын күрергә;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү хәвефлеләген профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкдирмәнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

3.19. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда, тикшереп торуну гамәлгә ашыручы вазыйфай затлар федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма

хакимияте органнары, жирле үзидарэ органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданнар белән билгеләнгән тәртиптә үзара хезмәттәшлек итәләр.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль чара уздыру барышында закон таләпләрен бозу ачыкланган очракта, аның өчен Россия Федерациясе законнарында административ һәм башка җаваплылык каралган, контроль чара актында ачыкланган хокук бозу билгеләре булу турында мәгълүмат күрсәтелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфай затлар күрсәтелгән актының күчermәсен тиешле җаваплылыкка тартырга вәкаләтле хакимият органына юллый.

3.20. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда шикаять бирүнең судка кадәрге тәртибе кулланылмый.

4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан кыйммәтләре

4.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруның нәтижелелеген һәм эффектлылыгын бәяләү “Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында” 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 маддәсе нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.2. Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан кыйммәтләре, төзекләндерү өлкәсендә контроль өчен индикатив күрсәткечләр авыл жирлегенә Советлар Союзы тарафыннан раслана.

Төзеклэндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда
мәжбүри таләпләрне бозуның
ХӘВЕФЛЕЛЕК ИНДИКАТОРЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

Төзеклэндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда мәжбүри таләпләрне бозуның хәвефлелек индикаторлары булып тора:

1. Жирлекне төзеклэндерү кагыйдәләрен бозу билгеләрен ачыклау.
2. Социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, Россия Федерациясе субъектларының инвалидлар өчен файдалану мөмкинлеген тәмин итү максатларында чыгарылган законнары һәм башка норматив хокукый актлары белән билгеләнгән хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәмин итүгә карата мәжбүри таләпләр бозылу билгеләрен ачыклау.
3. Дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, юридик затлардан, ижтимагый берләшмәләрдән, индивидуаль эшкуарлардан, гражданнардан, гаммәви мәгълүмат чараларыннан гамәлләр (гамәл кылмау) турында белешмәләр алыну, алар закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы һәм (яисә) мәжбүри таләпләр бозылу турында дәлилли.
4. Контроль чара йомгаклары буенча бирелгән мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмәнең билгеләнгән срокта үтәлүе турында мәгълүмат булмау.

Төзеклэндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәгә кушымта № 2

Төзеклэндерү өлкәсендә муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан кыйммәтләре, индикатив күрсәткечләре

1. Төзеклэндерү өлкәсендә муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан кыйммәтләре:

Төп күрсәткечләре	Максатчан кыйммәтләре (%)
Мәжбүри таләпләрне бозуның ачыкланган саныннан бетерелгәннәренә өлеше	70-80
Контроль органының һәм (яисә) аның вазыйфаларының контроль чаралары үткәргәндә гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата алынган шикәятләрдән нигезле дип табылган шикәятләр өлеше	0
Карарларның гомуми саныннан суд тарафыннан юкка чыгарылган контроль чаралар нәтижәләре буенча кабул ителгән карарлар өлеше	0

2. Төзеклэндерү өлкәсендә муниципаль контрольнең индикатив күрсәткечләре

- 1) муниципаль контроль органына кергән мәжбүри таләпләрне бозу турында гражданнар һәм оешмалардан килгән мөрәжәгатләр саны (3);
- 2) муниципаль контроль органы тарафыннан планнан тыш тикшерү чаралары саны (3);
- 3) муниципаль контроль органы тарафыннан планнан тыш тикшерү чарасын үткәргән килештерү турында прокуратура органнары тарафыннан кабул ителгән карарлар саны (3);
- 4) мәжбүри таләпләрне бозуның муниципаль контроль органы тарафыннан ачыкланган саны (3);
- 5) мәжбүри таләпләрне бозуның бетерелгәннәре саны (3);
- 6) контроль чарасы актына карата кергән ризасызлыklar саны (0);
- 7) мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында муниципаль контроль органы тарафыннан бирелгән күрсәтмәләрнең саны (3).